

در مواجهه ها چه باید کرد تا دشمنی ها به دوستی تبدیل شود؟

در مواجهه با بدی‌ها، به جای مقابله به مثل، بهترین رفتار کریمانه را سرلوحه خود قرار دهیم تا دشمنی‌ها به دوستی تبدیل شوند.

در مواجهه با بدی‌ها، به جای مقابله به مثل، بهترین رفتار کریمانه را سرلوحه خود قرار دهیم تا دشمنی‌ها به دوستی تبدیل شوند.

خبرگزاری مهر - گروه دین و اندیشه: نهضت «زندگی با آیه‌ها» که از سال گذشته آغاز شده با استقبال شایانی روبه رو گردیده است. باید در وادی زندگی، با نوای قرآن همدم شویم و در هر کنج و کنار، جلوه‌های انس با کلام وحی را پدیدار سازیم. از گنجینه امثال قرآنی، برای بنای فرهنگی استوار بهره گیریم و آیات پرکاربرد را در حافظه سپرده، در سخن و عمل به کار بندیم، تا در این عرصه، نقشی ایفا کنیم. به سان پیامبر رحمت (ص) که خلقتش قرآن بود، ما نیز در پی کسب این منش والا باشیم. در راستای اعتلای نهضت ملی «زندگی با آیه‌ها»، هر گامی که برداریم، چراغی فرا راه جامعه روشن کرده ایم؛ نهضتی که در پی فهم و تبیین آیات الهی است. با همراهی و تشویق یکدیگر، این حرکت را تقویت کنیم، تا این کوشش‌ها، ثمری نیکو به بار آورد.

آیه ۳۴ سوره فصلت

ادْفَعْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ فَإِذَا الَّذِي بَيْنَكَ وَبَيْنَهُ عَدَاوَةٌ كَأَنَّهُ وَلِيٌّ حَمِيمٌ

جواب بدی را با خوبی بده، آن هم با بهترین روش. اگر این طور کنی، آن کسی که بین تو و او دشمنی بوده است، یک دفعه مثل دوستی صمیمی می‌شود!

اگر خلق با تو بدی کرد و زشت / تو با او نکویی کن ای خوش سرشت

پیام‌ها

چشم دیدنت را ندارد؟ جواب سلامش را گرم تر بده، پیش این و آن بدت را می‌گوید؟ تو خوبی‌هایش را برای بقیه تعریف کن. در سخت‌ترین روزهای زندگی ات زیر پایت را خالی کرده؟ تو در تنهایی‌هایش به دادش برس. سخت است؟ خیلی زیاد. خیلی بیشتر از آن چه فکرش را بکنی. کسی برای فداکاری‌های قهرمانانه ات هورا می‌کشد؟ به هیچ وجه. ولی به زحمتش می‌ارزد. به زحمتش می‌ارزد که تخم کینه را از خاک قلب یک انسان بیرون بکشی و برای همیشه بذر محبت را به جایش بکاری. به زحمتش می‌ارزد که یکی از خلیفه‌های خدا بر زمین را از جهنم نفرت و دشمنی نجات بدهی.

فرصتی برای یک دوستی جدید

گاهی زندگی شبیه صحنه‌ی یک فیلم پیچیده می‌شود؛ جایی که آدم‌های مقابل ما، برخلاف انتظارمان رفتار می‌کنند. شاید دوستی از روی حسادت، ما را برنجانند یا همسایه‌ای، بدون دلیل، کلامی تند و نیش‌دار بگوید. اولین واکنش طبیعی ما چیست؟ مقابله به مثل! اما آیا این روش، نتیجه‌ی مطلوبی به همراه دارد؟

خداوند در قرآن، ما را به مسیری متفاوت دعوت می‌کند: **وَلَا تَسْتَوِي الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ ادْفَعْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ** [1]. این آیه، ما را به رویکردی شگفت‌انگیز و الهی فرا می‌خواند؛ اینکه بدی را نه تنها با خوبی پاسخ دهیم، بلکه با بهترین روش ممکن. نتیجه؟ **فَإِذَا الَّذِي بَيْنَكَ وَبَيْنَهُ عَدَاوَةٌ كَأَنَّهُ وَلِيٌّ حَمِيمٌ** حتی دشمنی‌ها می‌توانند به صمیمی‌ترین دوستی‌ها تبدیل شوند.

این آموزه‌ی قرآنی، در زندگی روزمره بسیار کارآمد است. تصور کنید همکاری که همیشه در مقابل شما بوده، اشتباهی می‌کند. به جای انتقاد تند و به اصطلاح «تلافی کردن»، با ملایمت کمکش کنید تا مشکل را حل کند. احتمال دارد همین رفتار، او را به حامی و دوست وفادارتان تبدیل کند. یا در خانه، وقتی فرزندان اشتباهی می‌کند، به جای عصبانی شدن، با آرامش او را راهنمایی کنید. این برخوردها معجزه می‌کند.

سربازی که تازه از مرخصی برگشته بود، دوباره درخواست مرخصی کرد. وقتی مخالفت شد، به قدری عصبانی شد که به صورت

شهید بروجردی سیلی زد، اما او با خنده گفت: «دست سنگینی داری! یکی هم این طرف بزَن.» بعد با محبت او را به اتاق برد و برایش مرخصی نوشت. سرباز که از این رفتار شرمنده شده بود، مرخصی را نپذیرفت. مدتی بعد راننده و محافظ شهید بروجردی شد و یازده ماه بعد به شهادت رسید؛ اما هرگز به مرخصی نرفت.

این آموزه ی قرآنی، فقط یک توصیه ی اخلاقی نیست؛ بلکه راهکاری هوشمندانه برای ساختن جامعه ای سالم و پیوندهای عمیق انسانی به خصوص در خانواده است. «وقتی محبت باشد، از محبت خارها گل می شود. اگر چیز ناخوشایندی هم در همسر وجود داشته باشد، وقتی محبت بود، آن چیزهای ناخوشایند، به کئی رنگ می بازد و محبت همه ی چاله ها را صاف می کند.» [۲]

این مسیر، هرچند آسان نیست، اما نتایج شگفت انگیزی به همراه دارد. شاید همان کسی که روزی قلیمان را به درد آورده، با رفتار کریمانه، به بهترین دوست صمیمی ما تبدیل شود. دنیا پر است از فرصت ها.

خداوند در این آیه از ما خواسته است که:

در مواجهه با بدی ها، به جای مقابله به مثل، بهترین رفتار کریمانه را سرلوحه خود قرار دهیم تا دشمنی ها به دوستی تبدیل شوند.

برای عمل به این آیه در زندگی می توانیم:

– خوبی کسی را بگوییم که پیش این و آن بدی مان را گفته است.

– برای کسی دعا کنیم که به ناحق نفرین مان کرده است.

– گرم بگیریم با کسی که در سختی ها تنهایمان گذاشته است.

[۱]. سوره فصلت، آیه ۳۴: نیکی و بدی یکسان نیست. [بدی را] با بهترین شیوه دفع کن؛ [با این برخورد متین و نیک] ناگاه کسی که میان تو و او دشمنی است [چنان شود] که گویی دوستی نزدیک و صمیمی است.

[۲]. مقام معظم رهبری، خطبه ی عقد، ۱۳۷۸/۰۱/۱۵